

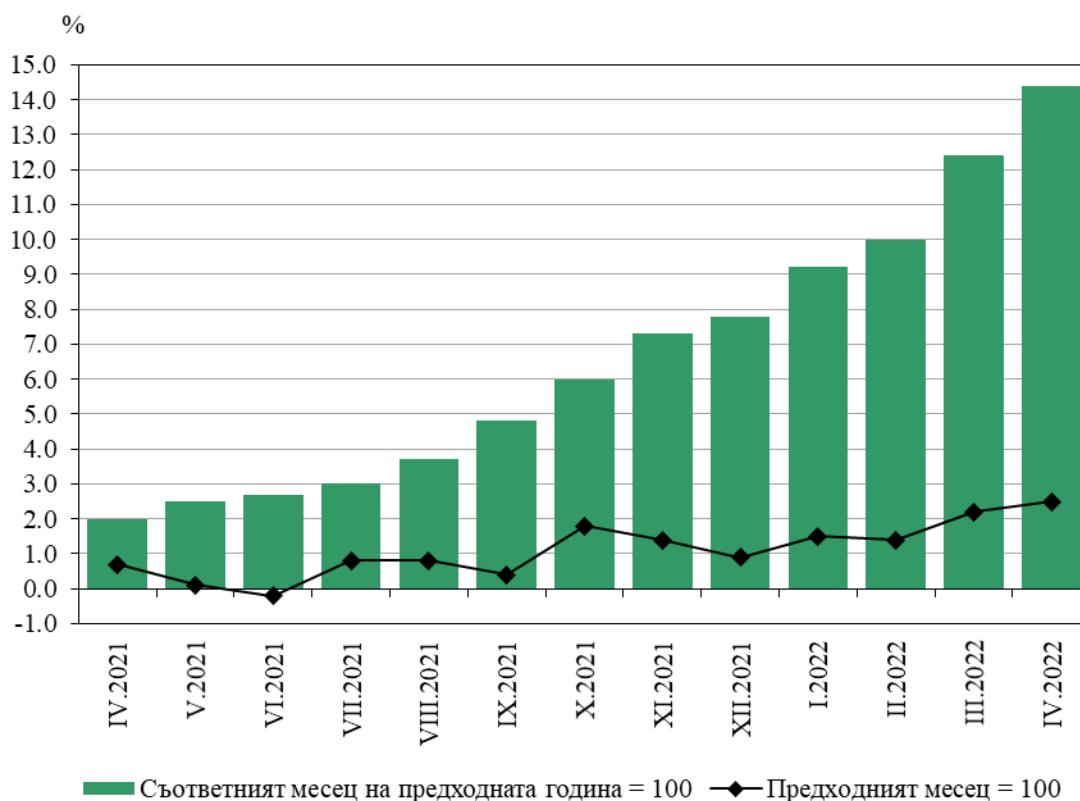
ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА АПРИЛ 2022 ГОДИНА

Индекс на потребителските цени (ИПЦ)

Индексът на потребителските цени за април 2022 г. спрямо март 2022 г. е 102.5%, т.е. месечната инфлация е 2.5%. Инфлацията от началото на годината (април 2022 г. спрямо декември 2021 г.) е 7.8%, а годишната инфлация за април 2022 г. спрямо април 2021 г. е 14.4% (фиг. 1, табл. 1 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода май 2021 - април 2022 г. спрямо периода май 2020 - април 2021 г. е 7.0%.

Фиг. 1. Инфлация, измерена чрез ИПЦ, по месеци

През април 2022 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с 4.5%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.2%;
- облекло и обувки - увеличение с 6.4%;
- жилища, вода, електроенергия, газ и други горива - увеличение с 1.7%;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - увеличение с 1.5%;

- здравеопазване - увеличение с 0.1%;
- транспорт - увеличение с 3.5%;
- съобщения - увеличение с 0.4%;
- развлечения и култура - цените остават на равнището от миналия месец;
- образование - увеличение с 0.2%;
- ресторанти и хотели - увеличение с 2.6%;
- разнообразни стоки и услуги - намаление с 2.9%.

През април 2022 г. са се увеличили цените на следните хранителни продукти: ориз - с 3.0%, брашно - с 4.0%, хляб - с 3.1%, макаронени изделия - с 1.1%, месо от едър рогат добитък - с 3.2%, свинско месо - със 7.8%, агнешко месо - с 12.9%, месо от домашни птици - с 10.2%, малотрайни и трайни колбаси - съответно със 7.6 и 5.0%, мляно месо (кайма) - с 5.0%, пълномаслено и нискомаслено прясно мляко - съответно с 2.8 и 1.2%, кисело мляко - с 4.3%, сирене - с 4.4%, кашкавал - с 3.5%, извара - с 2.8%, яйца - с 5.2%, млечни масла - с 3.9%, олио - с 4.0%, ябълки - с 1.6%, цитрусови и южни плодове - с 1.3%, домати - с 20.8%, зеле - с 5.8%, пипер - с 16.3%, зрял лук - с 11.0%, чесън - с 2.0%, кореноплодни зеленчуци (моркови и червено цвекло) - с 6.9%, маслини - с 3.0%, леща - с 4.4%, картофи - с 8.9%, захар - с 4.7%, оцет - с 2.9%, сол - с 2.8%, минерална вода - с 3.8%, газирани напитки - с 0.7%, ракии - с 3.4%, вина - с 1.8%, и други.

През април 2022 г. са се намалили цените на следните хранителни продукти: прясна и охладена риба - с 2.4%, краставици - с 12.1%, листни зеленчуци - с 0.1%, шоколад и шоколадови изделия - с 0.8%, чай - с 0.5%, и други.

През разглеждания месец в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано увеличение на цените при: облекло и обувки - съответно с 6.2 и 7.0%, материали за ремонт и поддържане на жилище - с 3.3%, въглища - с 4.8%, дърва за отопление - с 2.6%, пелети - с 1.9%, мебели - с 2.9%, хладилници - с 1.2%, прахосмукачки - с 0.8%, препарати за почистване на съдове - с 5.4%, прахове за пране - с 2.2%, дизелово гориво - с 6.0%, автомобилен бензин А95Н - с 3.5%, автомобилен бензин А100Н - с 3.1%, газ пропан-бутан за ЛТС - с 2.7%, метан за ЛТС - с 11.4%, автобусен транспорт - с 3.4%, пътнически таксата - с 1.7%, пътнически въздушен транспорт - с 13.2%, вестници - с 9.1%, услуги по обществено хранене - с 2.7%, бръснаро-фризьорски услуги - с 1.2%, козметични продукти - с 1.2%, и други.

През април 2022 г. в групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано намаление на цените при: готварски печки - с 0.5%, бойлери - с 0.2%, почистващи и дезинфекционни средства - с 0.9%, мобилни телефонни апарати - с 2.0%, телевизори - с 0.8%, таблетки и лаптопи - съответно с 0.2 и 1.4%, електронни игри - с 3.8%, цветарство - с 3.7%, продукти за лична хигиена - с 0.2%, застраховки - с 0.4%, и други.

През април 2022 г. цените на лекарствените продукти остават на равнището си от предходния месец, а лекарските и стоматологичните услуги са се увеличили - съответно с 0.6 и 0.5%.

Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ)

Хармонизираният индекс на потребителските цени за април 2022 г. спрямо март 2022 г. е 102.1%, т.е. месечната инфлация е 2.1%. Инфлацията от началото на годината (април 2022 г. спрямо декември 2021 г.) е 6.8%, а годишната инфлация за април 2022 г. спрямо април 2021 г. е 12.1% (табл. 2 от приложението).

Средногодишната инфлация за периода май 2021 - април 2022 г. спрямо периода май 2020 - април 2021 г. е 5.9%.

Според ХИПЦ през април 2022 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с 4.2%;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с 0.3%;
- облекло и обувки - увеличение с 5.9%;
- жилища, вода, електроенергия, газ и други горива - увеличение с 1.9%;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - увеличение с 1.6%;
- здравеопазване - увеличение с 0.1%;
- транспорт - увеличение с 3.4%;
- съобщения - увеличение с 0.4%;
- развлечения и култура - увеличение с 0.3%;
- образование - увеличение с 0.2%;
- ресторанти и хотели - увеличение с 2.1%;
- разнообразни стоки и услуги - намаление с 1.4%.

Индекс на цените за малката кошница (ИЦМК)

Индексът на цените за малката кошница за април 2022 г. спрямо март 2022 г. е 102.9%, а от началото на годината (април 2022 г. спрямо декември 2021 г.) е 109.1% (табл. 3 от приложението).

През април 2022 г. цените на стоките и услугите от малката кошница за най-нискодоходните 20% от домакинствата са се променили спрямо предходния месец, както следва:

- хранителни продукти - увеличение с 4.5%;
- нехранителни стоки - увеличение с 1.8%;
- услуги - увеличение с 0.2%.

Методологични бележки

Индексът на потребителските цени е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизираният индекс на потребителските цени е сравнима мярка на инфлацията на държавите от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. При изчисляването му за 2022 г. за тегла се използват данни за крайните парични потребителски разходи на домакинствата (КППРД) - вътрешна концепция за 2020 г., които са преразгледани и актуализирани, за да бъдат представителни за 2021 г., следвайки методологичните препоръки на Евростат относно конструирането на теглата на ХИПЦ в случай на големи промени на разходите на потребителите¹.

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 2015/2010 от началото на 2016 г. беше сменена базисната година за ХИПЦ и всички индекси се изчисляват и публикуват при база 2015 година. Динамичните редове са преизчислени при новата базисна година и са публикувани на сайта на НСИ (www.nsi.bg).

Индексът на цените за малката кошница е измерител на средното относително изменение на цените на 100 социалнополезни и жизненонеобходими стоки и услуги. Теглата за изчисляване на този индекс представляват относителните дялове на паричните разходи на най-нискодоходните 20% от домакинствата. Източник на информацията за теглата е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. Този индекс в година t се изчислява с тегла от година $t - 1$.

Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на **месечната инфлация**.

12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на **годишната инфлация**.

¹ Guidance on the compilation of HICP weights in case of large changes in consumer expenditures, Eurostat, Directorate C, Macro-economic statistics, 3.02.2020:

<https://ec.europa.eu/eurostat/documents/10186/10693286/Guidance-on-the-compilation-of-HICP-weights-in-case-of-large-changes-in-consumer-expenditures.pdf>.

Индексите на потребителските цени с **натрупване от началото на годината** измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерители на **натрупаната инфлация от началото на годината**. През декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменение на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на **средногодишната инфлация**.

Приложение

Таблица 1

Индекси на потребителските цени за април 2022 година

(Проценти)

Потребителски групи	Тегла	IV.2022		
		предходният месец = 100	декември 2021 = 100	съответният месец от предходната година = 100
00 Общ ИПЦ	100.000	102.5	107.8	114.4
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	31.625	104.5	114.2	121.3
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	4.934	100.2	100.8	101.9
03 Облекло и обувки	4.296	106.4	102.8	105.7
04 Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	17.193	101.7	104.1	115.8
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	5.576	101.5	105.0	109.6
06 Здравеопазване	8.090	100.1	101.1	101.8
07 Транспорт	9.127	103.5	114.3	128.6
08 Съобщения	5.402	100.4	102.2	98.4
09 Развлечения и култура	4.608	100.0	103.1	113.4
10 Образование	0.624	100.2	101.3	105.5
11 Ресторанти и хотели	3.689	102.6	109.8	116.0
12 Разнообразни стоки и услуги	4.837	97.1	100.9	102.7
Хранителни стоки	32.997	104.4	113.8	120.7
Нехранителни стоки	36.016	102.2	106.2	113.6
Обществено хранене	3.215	102.7	110.4	116.6
Услуги	27.773	100.4	102.4	107.6

Таблица 2

Хармонизирани индекси на потребителските цени за април 2022 година

Потребителски групи	Тегла	IV.2022			
		2015 = 100	предходният месец = 100	декември 2021 = 100	съответният месец от предходната година = 100
		%			
00 Общ ХИПЦ	1000.000	121.12	102.1	106.8	112.1
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	227.300	142.20	104.2	113.4	120.2
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	57.880	113.67	100.3	101.2	102.5
03 Облекло и обувки	38.676	101.91	105.9	102.8	105.8
04 Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	119.880	129.77	101.9	105.0	115.2
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	62.879	112.01	101.6	105.0	109.7
06 Здравеопазване	86.139	106.77	100.1	101.1	101.8
07 Транспорт	137.521	119.80	103.4	111.4	122.6
08 Съобщения	56.268	88.28	100.4	102.2	98.4
09 Развлечения и култура	78.210	112.05	100.3	102.8	106.4
10 Образование	15.152	128.02	100.2	101.6	105.9
11 Ресторанти и хотели	62.278	135.38	102.1	108.4	114.8
12 Разнообразни стоки и услуги	57.818	118.81	98.6	101.4	102.8

Таблица 3

**Верижни индекси на цените за малката кошница
от 100 социалнополезни и жизненонеобходими
стоки и услуги на най-нискодоходните 20% от
домакинствата за април 2022 година**

Потребителски групи	Тегла	(Проценти)
		IV.2022 предходният месец = 100
Общ ИЦМК	100.000	102.9
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	49.460	104.5
Облекло и обувки	4.357	105.1
Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	26.006	100.8
Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайно поддържане на дома	2.598	104.0
Здравеопазване	11.029	99.8
Транспорт	1.109	102.8
Съобщения	0.111	100.0
Развлечения и култура	0.605	103.2
Разнообразни стоки и услуги	4.726	99.9
Хранителни стоки	49.460	104.5
Нехранителни стоки	28.486	101.8
Услуги	22.054	100.2